

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Stichting De Uni voor Kinderkunde

**Herstelonderzoek verantwoording
bestuur**

Datum vaststelling: 4 juli 2023

Inhoudsopgave

1.	Bevindingen door Inspectie van het Onderwijs	3
2.	Verantwoording	7

1. Bevindingen door Inspectie van het Onderwijs

Op 20 maart 2023 hebben wij een vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen uitgevoerd bij Stichting De Uni voor Kinderkunde. Het inspectierapport van dit onderzoek is te vinden op de website van de inspectie.

Wij hebben tijdens dit onderzoek onder andere een herstelopdracht gegeven voor de standaard Veiligheid VS1.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Het bestuur zorgt onvoldoende voor een veilige omgeving voor leerlingen (artikel 4c, tweede lid, WPO). Dit geldt zowel in het schoolgebouw als tijdens de Bosles.	Het bestuur zorgt voor een fysieke veiligheid van de leerlingen op school en tijdens de buitenlessen gedurende de schooldag.	Wij controleren na 2 weken na vaststelling van het bestuursrapport de veiligheid binnen het schoolgebouw en tijdens de Bosles.

Herstel tekortkoming

Onderzoeksactiviteiten

Op 6 juni 2023 hebben we een onaangekondigd bezoek gebracht aan Stichting De Uni voor Kinderkunde. Tijdens dit bezoek hebben we de volgende onderzoeksactiviteiten uitgevoerd:

1. Bezoek aan de locatie Oost en Zuid
2. Gesprek met het bestuur
3. Bezoek aan de Paradijsvogeltuin
4. Bezoek aan het Oosterpark
5. Bezoek aan het Scharlakenbos in Haren
6. Het lezen van het meest recente veiligheidsplan

Resultaten

In deze paragraaf geven we de resultaten weer van het herstelonderzoek op de tekortkoming binnen de standaard Veiligheid (VS1).

Het bestuur voldoet nog steeds niet aan belangrijke wettelijke vereisten inzake de veiligheid. Daarmee heeft het niet voldaan aan de herstelopdracht die de inspectie het bestuur in dit verband heeft gegeven. Het bestuur zorgt onvoldoende voor de veiligheid van de leerlingen van School de Pol gedurende de schooldag. Het bestuur heeft onvoldoende beleid ten aanzien van de veiligheid van leerlingen. Voor zover het beleid wel op orde is, wordt het niet volledig uitgevoerd. In het schoolgebouw locatie Oost zijn de binnenruimtes en de speelplaats niet veilig. Ook in de Paradijsvogeltuin zien wij een gevaar voor de leerlingen. Hierdoor heeft het bestuur niet aan de herstelopdracht voldaan.

Het ontbreekt daardoor aan een veilige omgeving voor de leerlingen van School de Pol (artikel 4c, eerste lid, onder a, jo artikel 4c, tweede lid, WPO).

Toelichting

Wij maken ons nog steeds grote zorgen om de veiligheid van de leerlingen van School de Pol (4-7 jarigen), met name in het schoolgebouw locatie Oost. Sinds 1 april jongstleden heeft het bestuur beschikking over dit gebouw aan de Klapprooslaan in Groningen waar de nodige opknappwerkzaamheden uitgevoerd moeten worden. Samen met de leraren, ouders en leerlingen van School de Pol pakt het bestuur deze werkzaamheden op. Onderwijl krijgen de kinderen op de dinsdag- en woensdagochtend onderwijs op deze locatie. Wij hebben geconstateerd dat in de ontvangstruimte, waar de leerlingen met een aantal ouders en de leraar van half negen tot negen uur zich verzamelen, onveilige situaties zijn. We zien gereedschappen zoals verkrabbers, een schroevendraaier en een zaag, verblikken en lijmpistolen op hoogte waar de leerlingen bij kunnen. Ook zien we heel veel spullen her en der die niet thuishoren in een schoolgebouw, zoals een keukenkast middenin de ruimte met openstaande deurtjes, een losse strook zeil van de vloer met een stoeptegels in de looproute. De ontvangstruimte is onoverzichtelijk en moeilijk begaanbaar voor (jonge) kinderen.

Om negen uur gaan de leerlingen samen met de leraar naar een lokaal op de eerste verdieping; de aanwezige ouders verlaten dan het gebouw. De leraar attendeert de leerlingen op de regel dat ze de trapleuning moeten vasthouden tijdens het naar boven lopen. Echter, één van de leuningen zat niet goed bevestigd aan de muur en hing daardoor los waardoor deze geen veilige ondersteuning geeft aan de leerlingen. De speelplaats aan de achterkant van het gebouw is omsloten met een hek zodat de kinderen niet het terrein af kunnen. Ook hier wordt er gewerkt aan een speelplaats die aansluit bij de visie van het bestuur op (buiten) spelen. Zo zien wij paadjes door struiken, een plek waar kinderen in een halve cirkel kunnen zitten, maar ook in deze ruimte is nog niet alles opgeruimd en veilig gemaakt. Zo bestaat de stoep bij de deur uit losliggende stoeptegels waar jonge kinderen makkelijk over kunnen struikelen of vallen. Ook zien we latten liggen met scherpe uiteinden en splinters op de speelplaats.

Eén middag in de week gaan de leerlingen lopend van het schoolgebouw locatie Oost naar de Paradijsvogeltuin onder leiding van een leraar. Bij de ingang staat een bord "betreden op eigen risico's" waarmee wordt aangegeven dat er sprake kan zijn van risico's. Het bestuur vertelt ons dat ze regels hebben afgesproken met de leraren, begeleiders en de leerlingen zodat de activiteiten in de tuin veilig kunnen verlopen. Zo weten de leerlingen (aldus het bestuur) tot waar ze in deze tuin mogen komen aangezien er geen duidelijke afbakening is. Volgens het bestuur bespreken ze regelmatig de regels met de leraren, begeleiders en leerlingen. Het bestuur geeft aan dat iedereen zich aan de afgesproken regels houdt. Wij hebben dat niet kunnen constateren omdat tijdens ons bezoek die middag er geen buitenles was in de tuin. De begeleiders waren namelijk afwezig. Wel hebben we een rondleiding van de directeur/bestuurder gekregen zodat we een indruk van de tuin kregen van de activiteiten die er zoal

plaatsvinden. Zo hebben de leerlingen zonnebloemen gepoot, een huisje gebouwd en een knikkerbaan gemaakt van hout. Waar wij met name een gevaar zien, is het kanaal dat aan twee zijden van de tuin grenst met een steile kade. De directeur/bestuurder vertelt ons dat de leerlingen weten dat zij daar niet in de buurt mogen komen zonder aanwezigheid van de leraren en/of begeleiders. Als sprake is van een kanaal achter de tuin, met een steile kade, dan kan je bij jonge kinderen (4 tot 7 jaar) niet verwachten dat je afdoende invulling geeft aan je verplichting om zorg te dragen voor de veiligheid.

Het veiligheidsbeleid

Op de onderzoeksdag overhandigde de directeur/bestuurder ons de meest recente versie van hun veiligheidsbeleid (mei 2023). Na het bestuursonderzoek in maart 2023 heeft het bestuur alle aanwezige informatie over veiligheid gebundeld in deze nieuwste versie en nieuwe informatie toegevoegd zoals een paragraaf over verdrinking en regels hoe om te gaan met loslopende honden. Aan een aantal lege paragrafen zien we dat het veiligheidsbeleid nog steeds niet compleet is. Ook constateren wij dat niet alle afspraken uit het veiligheidsbeleid worden nageleefd door het personeel van De Uni voor Kinderkunde. Voorbeelden hiervan zijn de verfblikken die in een afgesloten ruimte behoren te staan in het schoolgebouw locatie Oost (paragraaf 2.11). Nu staan de verfblikken op hoogte waar de leerlingen bij kunnen. Ook de afspraak dat de leraren onveilige situaties verhelpen (paragraaf 1.7) en de loopruimtes opruimen en netjes houden (paragraaf 2.5) wordt niet nageleefd.

Tijdens het gesprek met de directeur/bestuurder hebben we onder meer gesproken over onze bevindingen in het schoolgebouw locatie Oost. De directeur/bestuurder erkent dat er nog veel moet gebeuren; zowel binnen als buiten. Zeker om het gebouw veilig te maken voor de leerlingen van School de Pol. Direct na ons bezoek heeft de directeur/bestuurder ons laten weten dat de trapleuning vastgezet is en de stoeptegels buiten zijn recht gelegd. Uiteraard komt dit de veiligheid ten goede, maar wij verwachten van het bestuur dat het proactief handelt in plaats van reactief. Het bestuur moet immers zorgdragen voor duurzaam herstel van de tekortkoming in de naleving omtrent de veiligheid en daar is op dit moment nog geen sprake van.

Afspraken en vervolgtoezicht

In de tabel hieronder vermelden we de tekortkoming binnen de standaard VS1 Veiligheid, wat we van het bestuur verwachten en wat de inspectie doet.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Het bestuur zorgt onvoldoende voor een veilige omgeving voor de leerlingen van School de Pol 31TN (zowel in het schoolgebouw als daarbuiten). (artikel 4c, eerste lid, onder a, jo artikel 4c, tweede lid, WPO).	Wij verwachten van het bestuur dat het de tekortkoming onverwijld herstelt.	De Inspectie van het Onderwijs overweegt de inzet van een bekostigingsmaatregel om alsnog herstel af te dwingen. U wordt nader geïnformeerd over het vervolg.

2. Verantwoording

Deze beleidsreactie geeft antwoord op de vraag hoe wij de bevindingen van het rapport betrekken op de verbetering van de bestuurlijke kwaliteit. In andere woorden; wat verandert er op de school, en voor de kinderen, na het onderzoek van de inspectie.

Als bestuur hebben wij op een aantal wijzen niet voor de veiligheid gevolgd zoals het onderzoekskader van de inspectie dat voorschrijft. De inspectie vraagt ons proactief te (gaan/blijven) handelen met betrekking tot veiligheid. Puntsgewijs beschrijven wij hier welke gevolgen de bevindingen hebben.

1) We zijn gebruik gaan maken van de Klaprooslaan voordat aan alle voorwaarden voor veilig gebruik was voldaan.

Naar aanleiding van deze bevindingen hebben wij alle onderwijsactiviteiten bij de Klaprooslaan gestaakt. Dit blijft zo totdat aan alle voorwaarden voor veilig gebruik wordt voldaan. We laten ons hierin bijstaan door een extern adviesbureau. Kort na het inspectiebezoek is het pand door de gemeente en de brandweer bezocht om de veiligheid te bekijken. Uit dit bezoek kwamen een aantal verbeterpunten en adviezen naar voren die wij de komende tijd zullen uitvoeren.

2) Wij werken samen met de Paradijsvogeltuinen vanwege de educatieve potentie en hebben voor de kade beheersingsmaatregelen genomen in de sfeer van kaders en regels. De inspectie beoordeelt die maatregelen als onvoldoende, vanuit de overtuiging dat jonge kinderen door deze kaders en regels onvoldoende beschermd worden. Om onverwijd te voldoen aan onze zorgplicht omtrent de veiligheid van de kinderen hebben wij de activiteiten bij de Paradijsvogeltuin voorlopig stopgezet. Als de activiteiten hier weer hervat worden, dan zal dat op een wijze zijn waarmee is voldaan aan de voorwaarden die de inspectie stelt. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld afscherming van de kade zodat in het water vallen uitgesloten is, of activiteiten uitvoeren met kinderen die een ontwikkelingsfase hebben bereikt waarvan verwacht mag worden dat zij zich voldoende aan regels kunnen houden. De Paradijsvogeltuin kenmerkt zich als een krachtige leeromgeving, waar risico's zijn. Om de veiligheid te waarborgen moeten we voorlopig ook afscheid nemen van de invloed die deze leeromgeving heeft. We herkennen deze opoffering als zodanig en bewaken ook dat het huidige aanbod dat het vorige vervangt zo rijk mogelijk blijft.

3) Onze beleidsstukken rondom veiligheid waren nog niet compleet, en wij voerden niet al onze eigen richtlijnen goed uit.

Wij zijn doorgegaan met het afmaken van het beleid, zodat dit compleet wordt. Het hebben van beleid is echter niet voldoende. De invulling hiervan is mede tot stand gekomen in samenwerking met de dialoog met het onderwijzend personeel over de praktische uitvoerbaarheid, haalbaarheid en noodzaak van een aantal richtlijnen zoals die waren opgesteld.

Op deze wijze zijn deze beleidstukken niet alleen voor maar vooral ook van de mensen die het moeten gaan uitvoeren. Verder is er met de leerkrachten in detail bekeken hoe de uitvoering hiervan vorm heeft op elke locatie en met elke groep waar de respectievelijke leerkracht mee werkt.

Tot slot staat deze herstelopdracht niet alleen. Naar aanleiding van het niet halen van de gestelde herstelopdracht is er vanuit het Toezicht en in het dagelijks bestuur een reflectieproces op gang gebracht dat op het moment van schrijven nog niet is afgerond, maar wel een aantal patronen aan het licht heeft gebracht die onderliggend zijn aan beslissingen van dezelfde orde, die tot herhaling van een bepaald soort fout kan lijden. Specifiek gaat het om een generalisatiefout; gechargeerd: 'omdat een voormalig gebruiker van een pand aan dezelfde voorwaarden moest voldoen, nemen we aan dat het pand wel voldoet aan de geldende eisen.' Met andere woorden: 'in het verleden behaalde resultaten bieden garantie voor de toekomst.' Proactief en duurzaam handelen ten aanzien van veiligheid vraagt dat wij niet langer beslissingen nemen op basis van dit soort aannames. Borgen betekent dat wij zorgvuldig nalopen of aan alle voorwaarden voldaan is, en pas als dit expliciet duidelijk is overgaan tot actie. Deze reflectie is ook onderliggend aan het nu terugtrekken uit omgevingen waar wij niet aan die voorwaarden voldoen.

Tot slot staan wij voor risicovol spel voor kinderen. Nadrukkelijk is het *niet* de bedoeling dat wij voorkomen dat de kinderen struikelen, zich stoten of splinters krijgen. Dat klein letsel groot letsel voorkomt is een grondig uitgewerkt principe. Wij streven dan ook niet naar een splintervrije omgeving. De kinderen moeten kunnen struikelen, maar wel op zo'n wijze dat zij dit keer op keer kunnen herhalen, opdat zij zich ontwikkelen. Alle vluchtwegen moeten vrij zijn van obstakels, maar daar waar de kinderen zich spelend voortbewegen *hóren* er juist obstakels te zijn.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060